

Möhtəşəm konsertin uzun sədaları

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının dəstəyi ilə sentyabrın 9-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzində keçirilən Türkiyənin "Lagom" simli kvartetinin konserti yeni başlanan sənət mövşümünün yaddaqalan hadisələrindən olacaq.

Konsert həmişə adət etdiyimiz tədbirlərdən müəyyən dərəcədə fərqlənirdi. Əvvəla, isti yay günlərindən sonra keçirilən konsert növbəti mövşümdə möhtəşəm klassik musiqi tədbirlərinin başlanmasının ilk müjdəcisi idi. Ən əsas səbəb isə dünyasöhrətli Azərbaycan bəstəkarı, Xalq artisti, UNESCO-nun "Sühl artisti", professor Firəngiz Əlizadənin əsərlərinin səslənməsi idi.

Ölkəmizdə "Formula 1" yarışının keçirildiyi ərefədə Beynəlxalq Muğam Mərkəzinə olan yolların eksəri hissəsi bağlı idi. Buna baxmayaraq, piyada şəkildə yolları keçib gələn müsiqisəvərlər klassik musiqinin ecazkar sədalarını dinləmək üçün təşrif buyurmuşdular. Saat 20:00-da başlayacaq konsertin məkanında yerlər vaxtından xeyli əvvəl dolmuşdu. Hətta arxa sıralarda dayanaraq klassik musiqini səbirsizliklə gözləyən çox sənətsevər vardı. Çoxdan idi ki, belə dolub-dاشan salonda klassik musiqi həvəskarlarının yiğisidini müşahidə etməmişdi.

"Lagom" kvarteti Türkiyənin Bilkənd Universitetinin 2021-ci ildə məzun olan gənc müsiqiciləri tərefindən teşkil olunub. Kvartetin adı "musiqidə səslərin balsısının saxlanılması" mənasını verir. Kvartetin belə adlanması isə təsadüfi deyildir, çünkü əsas məqsəd repertuarı dinleyicilər tərefindən rəğbətlə qarşılanan əsərlərin daxil edilməsidir. Qeyd

edək ki, "Lagom" kvartetinin repertuarına dünyanın məşhur bəstəkarlarının əsərləri daxildir.

Kvartetin tərkibine azərbaycanlı violin ifaçısı Hüseyinli Hüseyinliyev (birinci violin), qırğızıstanlı Aliyə Okeyeva (ikinci violin), türk müsiqiciləri – viola ifaçısı Semih Tercan və violonçel ifaçısı Yaşar Koroğlu daxildir. Sevindirici haldır ki, qısa zaman müddətində şöhrət qazanmış kvartetin rəhbəri məhz azərbaycanlıdır.

Programa Firəngiz Əlizadənin "Muğamsayağı" və "Rəqs", türk bəstəkarları Kamran İnce nin "Curve" və Fazıl Sayın "Aile" ("Simli kvartet. Op. 29") əsərləri daxil idi.

Kvartetin rəhbəri H. Hüseyinliyev tamaşaçıları heyətlə tanış etdiyindən sonra Bakı konserti ilə bağlı fikirlərini bölüşdü. O, həmçinin hər ifadan əvvəl əsər haqqında annotasiya verərək, dinleyicilərin daha da marağına səbəb olurdu.

Konsert Firəngiz Əlizadənin "Muğamsayağı" əsəri ilə başladı. Qeyd edək ki, "Muğamsayağı" əsəri ilk dəfə 1993-cü ildə Amerika Birləşmiş Ştatlarında ifa olunduqdan sonra dünyanın mötəber konsertlərində daim səslənir.

H. Hüseyinliyev bildirdi ki, kvartet bu əsəri ifa etdiyindən sonra tamaşaçılar tərefindən rəğbətlə qarşılanıb və böyük uğura səbəb olub. Buna görə də "Muğamsayağı" artıq kvartetin daimi repertuarına daxil edilib. Səhnə tərtibatı da əsərin dərin fəlsəfəsini özündə əks etdirirdi. Qaranlıq fonda səhnədə parlayan bir işığın etrafında toplaşan müsiqicilər sanki muğam ocağına yiğisərəq, onu dərk etməyin yollarını axtarırdılar.

Əsərlərində müasirlik təzahür olunan F. Əlizadənin daxili aləmi muğam musiqisini ehtiva edir və bu xüsusiyyət bəstəkarın "Muğamsayağı" əsərində təsdiqini tapıb. Onun əsərlərində daxili dünyasının teməli olan muğam vasitəsilə xalqının mənəvi aləmindən irəli gələn istək və düşüncələri əks olunub.

Firəngiz xanımın əsərləri məhz bu özünəməxsusluğuna görə dünya müsiqicilərinin diqqətini cəlb edir. Bəstəkarın Şərq və Qərb kontekstində əsərinin məhiyyətini, dərin fəlsəfəsini duyan kvartet üzvləri həmin gün bu hissə bir daha dinleyicilərə yatastdılar.

Amerikada yaşayan türk bəstəkar Kamran İncenin əsərləri minimalizm üslubundadır. Kvar-

tetin ifasında bəstəkarın "Curve" əsəri səsləndi. Bu əsər bədii məzmun baxımından "qövslər" mənasını verir. Əsərdə səslerin hərəkəti sanki reallıqda olan qövslərin birləşməsini və yaxud qarşılaşmasını ifadə edir.

Digər musiqi nömrəsi tanınmış türk bəstəkarı və pianoçusu Fazıl Sayın üçhisəlli "Aile" əsəri oldu. Əsər haqqında çıxış edərək H. Hüseyinliyev söylədi ki, bu əsər bəstəkarın şəxsi həyatının, uşaqlıq xatirələrinin təzahürü kimi yaranıb. Əsərin hər bir hissəsi ailədaxili baş verən hadisələri əks etdirir və musiqinin ruhu da bu istiqamətə köklənib.

Qeyd etməliyik ki, Fazıl Sayın yaradıcılığı azərbaycanlı müsiqicilərə tanışdır, çünkü Türk dünyasının bu görkəmli bəstəkarı və pianoçusu Bakıda da konsert programı ilə çıxış edib. "Lagom" kvartetinin ifasında Fazıl Sayın əsəri sürekli alqışlarla qarşılandı.

Firəngiz Əlizadənin "Muğamsayağı" əsəri ilə başlayan konsert bəstəkarın "Rəqs" əsəri ilə tamamlandı. Bununla da kvartet üzvləri onları Bakıya dəvet etmiş professor Firəngiz Əlizadəyə təşəkkürlerini ifadə etmiş oldular.

Anşlaqla keçən konsert sübut etdi ki, klassik musiqi insanlığın ruhuna mənəvi bir qidalıdır və klassik musiqi öz nümunəvi cəhətləri ilə insanlara xoş ovqat aşayırlar. Və möhtəşəm konsertin, bu klassik musiqinin sədaları əminik ki, uzun zaman tamaşaçıların yaddaşından silinməyəcək. Sonda bir daha "Lagom" kvartetinin üzvlərinə uğurlar arzulayır və onları yenidən Bakıda dinləmək istəyilə təşəkkür edirik.

Aytən Babayeva
sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent